

รูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

Pattern of Increasing the Income of Oil Palm Growers in NongSuea District, PathumThani Province

ศุทธิณี ชวนเชย^{1*} สุวิสา พัฒนเกียรติ² พัฒนา สุขประเสริฐ¹ และ รุจีพัชร บุญจริง³
SoothineeChuanchoey^{1*}, SuwisaPattanakiat², Patana Sukprasert¹ and Rujeepatchara Boonjing³

Abstract

The objective of this research was to study Pattern of Increasing the Income of Oil Palm Growers in Nongsuea District, Pathumthani Province. The factors related in this research included basic personal information, economic background and oil palm growing for increasing the household income. The participants were 140 palm oil growers. Data were collected by interviewing. The statistical analyses to analyze data were Frequency, Percentage Management Arithmetic, Mean and Standard Deviation.

The results revealed that most palm oil growers were male, with average age of 45.2 years, educational level of Prathomsuksa 1-6, consisted of average 4 persons in a family, had 4 years experiences in growing palm oil, had 2-3 laborforce in family and hired 3-5 persons. The field could be divided as follows: Oil palm area average 27 rai possession, ALRO areas average 2.6 rai without renting. The oil palm grower spent 84.3% of their income to grow palm. Yangumbi, oil palm seeds, bought from Suksomboon Palm Oil Industry were grown in the former orange field. The products were sold to Suksomboon Palm Oil Industry at 4.05 baht per kilograms. Pattern of Increasing the Income of Oil Palm Grower in Nongsuea District, Pathumthani Province could be divided into two types: 1) Activities in 0-3 years area oil palm such as growing vegetables, fruit and aquaculture, and activities in more than 3 years area oil palm such as eco-tourism, the development of eco-tourism tourist attraction spots. The utilizations of oil palm were leaf, fruit bunch, and palm kernel cake. 2) Creating value added such as grading and preparing before distribution, product development, and producing some products such as The Oil Palm Pollinating Weevil (*ElaeidobiusKamerunicusFaust*) and Indian Rubber (*FicuselasticaRoxb*).

Keywords : Pattern of Increasing the Income, Oil Palm, NongSuea, PathumThani

¹ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ

Department of Agricultural Extension and Communication, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, ChatujakBangkok, Thailand

² สำนักงานส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ

Extension and training Office Kasetsart University, Chatujak Bangkok, Thailand

³ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรปราการ

Samutprakran Provincial Agricultural Extension Office MaungDistrict, SamutPrakan province, Thailand

รับเรื่อง : พฤษภาคม 2558

* Corresponding author: soothinee@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอหนองเสือจังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน และศึกษารูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจำนวน 140 คนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเป็นส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 45.2 ปี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 1-6 สมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4 คน มีประสบการณ์ในการปลูก 4 ปี ใช้แรงงานภายในครอบครัว 2-3 คน และภายนอกครอบครัว 3-5 คน ขนาดพื้นที่ปลูกปาล์ม โดยเฉลี่ยเป็นเจ้าของพื้นที่ 27 ไร่ พื้นที่ ส.ป.ก.2.6 ไร่ เกษตรกรไม่เช่าพื้นที่ในการปลูกปาล์มน้ำมันและใช้ทุนตนเองในการจัดการสวนปาล์มร้อยละ 84.3 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรเลือกใช้คือพันธุ์ยังกัมปี ซึ่งรับและจำหน่ายผลผลิตให้กับ บริษัทสุขสมบูรณ์ จำกัด การปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรจะใช้ร่องน้ำเดิมที่เคยปลูกสวนส้มมาก่อนและจัดจำหน่ายผลผลิตในราคา 4.05 บาท เป็นต้น รูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอหนองเสือ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ 1.กิจกรรมในสวนปาล์มน้ำมัน ได้แก่ กิจกรรมที่ปฏิบัติเมื่อปาล์มน้ำมันอายุ 0 – 3 ปีแรกเช่น การปลูกผักพื้นบ้าน การปลูกไม้ผล และการเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น กิจกรรมที่ปฏิบัติเมื่อปาล์มน้ำมันอายุมากกว่า 3 ปี เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นต้นการใช้ประโยชน์จากปาล์มน้ำมัน เช่น ใบ ทะลาย กากเนื้อใน เป็นต้น 2.กระบวนการผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน ได้แก่ การสร้างสรรค์คุณค่าเพิ่มให้กับการผลิตปาล์มน้ำมัน เช่น การคัดเกรดผลผลิตก่อนการจำหน่ายและการเตรียมผลผลิตก่อนการจำหน่าย การเพิ่มมูลค่าของผลผลิต เช่น การนำไปใช้ประโยชน์และการแปรรูป การใช้ประโยชน์จากผลพลอยได้ของปาล์มน้ำมัน เช่น ดั้วงวงดอกปาล์มน้ำมัน และยางอินเดียน

คำนำ

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย รองจากยางพารา ในปี 2550 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 3.20 ล้านไร่ และมีเนื้อที่ให้ผลผลิต 2.66 ล้านไร่ ได้ผลผลิตปาล์มทะลายสด 6.39 ล้านตัน มีผลผลิตเฉลี่ย 2.40 ตัน/ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ ในขณะที่พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันของโลกมี 86.4 ล้านไร่ และให้ผลผลิต 190.5 ล้านตัน โดยมีประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก (The Thailand research fund, 2009) ปาล์มน้ำมันจัดเป็นพืชที่สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร คือ มีประโยชน์ทั้งการบริโภคและอุปโภค ซึ่งมีคุณค่าทางโภชนาการประกอบด้วย กรดไขมันหลายชนิดอุดมด้วยวิตามินเอและวิตามินอีหรือใช้ในอุตสาหกรรมและการผลิตเชื้อเพลิงใช้กับรถยนต์ (Theera Eksomtramage, 2003) ในด้านการใช้ประโยชน์จากปาล์มน้ำมันซึ่งเกิดจากการทำกิจกรรมภายในสวนปาล์มน้ำมัน

และกระบวนการผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน การทำกิจกรรมภายในสวนปาล์มน้ำมัน ได้แก่ กิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 0-3 ปีแรก เช่น การปลูกผักพื้นบ้าน การปลูกสมุนไพร การปลูกไม้ผล การปลูกไม้ดอก การเลี้ยงสัตว์บก และสัตว์น้ำ เป็นต้น กิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 3 ปี เช่น การจัดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นต้น การใช้ประโยชน์จากต้นปาล์มน้ำมัน เช่น ใบ ลำต้น ทะลายปาล์มเปล้า กากเนื้อในเมล็ด กากตะกอน กากสลัดจ์ เส้นใย และกะลา เป็นต้น เป็นอีกทางหนึ่งที่สามารถทำให้เกษตรกรลดต้นทุนในการผลิตในอดีต อาจกล่าวได้ว่า สิ่งเหล่านี้เป็นของเสียที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ในทางกลับกันสิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์สามารถสร้างมูลค่าการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนในการผลิตได้อีกทางหนึ่ง ส่วนกิจกรรมที่เกิดจากกระบวนการผลิตภายในสวนปาล์มน้ำมัน ได้แก่ การสร้างสรรค์คุณค่าเพิ่มให้กับการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยการ

คัดเกรดผลผลิตก่อนการจำหน่ายและการเตรียมผลผลิต ก่อนการจำหน่ายเป็นต้นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ได้แก่ การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ และการแปรรูปอย่างง่าย เป็นต้น การใช้ประโยชน์จากผลพลอยได้ของปาล์มน้ำมัน ได้แก่ การเพาะเลี้ยงตัวงวงดอกปาล์มน้ำมัน และการจำหน่ายใบยางอินเดีย เป็นต้นในอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี เป็นอีกพื้นที่ที่มีส่งเสริมให้ปลูกปาล์มน้ำมัน โดยทางสำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี มีโครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อพลังงานทดแทนในพื้นที่รังสิตที่เป็นทุ่งร้างจากการทำสวนส้มมาก่อน ต่อมามีการพัฒนาเปลี่ยนเป็นสวนปาล์มน้ำมัน เนื่องจากบริเวณทุ่งรังสิตเคยเป็นพื้นที่ประสบปัญหาเรื่องดินเปรี้ยว ดังนั้นพื้นที่ดังกล่าว เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันที่สามารถปลูกในดินเปรี้ยวได้และเป็นพื้นที่ชอบน้ำ ประกอบกับทุ่งรังสิตมีระบบชลประทานที่ดี ผลผลิตที่ได้ใกล้เคียงพื้นที่ภาคใต้ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคกลางได้ ดังนั้นทางผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาการจัดการพื้นที่ในสวนปาล์มน้ำมันที่เป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

อุปกรณ์และวิธีการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือเกษตรกรที่ลงทะเบียนปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 220 ราย (NongSuea District Agricultural Office, 2013) กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจำนวน 140 ราย โดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน (Surin Niyamangkoon, 2005) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสอบถามเกษตรกร ตั้งแต่เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศชาย (ร้อยละ 76.4)มีอายุเฉลี่ย 45.18 ปี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่1-6(ร้อยละ 41.4) มีสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 4 คน (ร้อยละ 42.1) มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน 4 ปี (ร้อยละ 42.1) มีแรงงานภายในครอบครัว 2-3 คน (ร้อยละ 42.1) และแรงงานภายนอกครอบครัว 3-5 คน (ร้อยละ 36.4)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเป็นเจ้าของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ย 27 ไร่ เป็นพื้นที่ ส.ป.ก.4-01โดยเฉลี่ย 2.6 ไร่ เกษตรกรไม่เช่าพื้นที่ในการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยพื้นที่ในการเริ่มปลูกปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ย 21.6 ไร่ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบันโดยเฉลี่ย 29.9 ไร่ เกษตรกรไม่มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เนื่องจากไม่มีพื้นที่ขยายในการปลูก ใช้แหล่งเงินทุนตนเอง (ร้อยละ 84.3) รายได้จากการปลูกปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ย 579,407.1 บาทต่อไร่ต่อปี รายจ่ายจากการปลูกปาล์มน้ำมัน ค่าต้นกล้าพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรรับจากหน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริม (ร้อยละ 46.4) ค่าปุ๋ยราคาโดยเฉลี่ย 14,285 บาทต่อไร่ต่อปี ค่าสารเคมีราคา โดยเฉลี่ย 3,505.7 บาทต่อไร่ต่อปี และค่าแรงงาน 250 บาทต่อคนต่อวัน (ร้อยละ 31.4)

ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกรเลือกปลูกปาล์มน้ำมันโดยใช้พันธุ์ยงกัมบิ (ร้อยละ 40.9) ซึ่งซื้อพันธุ์ปาล์มจากบริษัท สุขสมบูรณ์น้ำมันปาล์ม จำกัด (ร้อยละ 37.1) โดยการปลูกจะปลูกเท่ากับขนาดหลุม 45x45x45 เซนติเมตร (ร้อยละ77.9)ระยะปลูก 9x9 เมตร (ร้อยละ 96.4)เกษตรกรใช้ร่องน้ำเดิมในแปลง โดยใช้ร่องน้ำสวนส้มเดิม (ร้อยละ 100)มีการตัดแต่งทางใบในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว (ร้อยละ100) เกษตรกรไม่มีการปลูกพืชคลุมดิน (ร้อยละ 97.1)เกษตรกรไม่มีการประเมินความต้องการธาตุอาหารของปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 100)เกษตรกรใช้แรงงานคนใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูที่สำคัญในสวนปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ65) การเลือกใช้ปุ๋ยสูตรที่1 16-16-0 อัตราที่ใช้ 1 กิโลกรัมต่อต้น (ร้อยละ 51.4) ปุ๋ยเคมีสูตรที่2 14-14-21 อัตราที่ใช้ 1 กิโลกรัมต่อต้น (ร้อยละ 35)เกษตรกรส่วนมากไม่พบปัญหาโรคของปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 65) แมลงศัตรูของปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 95.7)และวัชพืช (ร้อยละ 91.4)

วิธีการที่ใช้ในการกำหนดอายุการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน เกษตรกรใช้วิธีการนับตั้งแต่การเกิดผลจนถึงระยะสุก (ประมาณ 14 วัน) วิธีการในการจำหน่ายผลผลิตปาล์ม น้ำมัน เกษตรกรจำหน่ายกับบริษัท สุขสมบูรณ์น้ำมัน ปาล์ม จำกัด (ร้อยละ 79.3) โดยที่ทะเลยปาล์มมีน้ำหนัก 10 - 20 กิโลกรัม (ร้อยละ 39.3)การจำหน่ายทะเลยปาล์ม น้ำมันราคาประมาณ 4.05 บาท (ร้อยละ 72.1) มีต้นทุนการผลิต ประมาณ 3 บาทต่อกิโลกรัม (ร้อยละ 84.3)เกษตรกร ให้การยอมรับในราคา 4 บาท (ร้อยละ 59.3)อายุของปาล์ม น้ำมันมีอายุประมาณ 3-5 ปี ไม่มีผลต่อการนำไปใช้ ประโยชน์ด้านอื่น เพราะ เกษตรกรในพื้นที่บางรายมีการ ปลูกพืชผักสวนครัวซึ่งเป็นพืชระยะสั้น และปลูกต้นยาง อินเตียเพื่อขายใบ

รูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม น้ำมันนั้น ผู้วิจัยได้มีการรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็นดังนี้ คือ 1. การใช้ประโยชน์และประสบการณ์ในการใช้จากวัสดุปาล์มน้ำมัน 2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติ ในการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน 3. กิจกรรมนอกเหนือจากการเพาะปลูกและเลี้ยง สัตว์ 4. ความรู้ การปฏิบัติ และแนวโน้มในการปฏิบัติใน สวนปาล์มน้ำมันถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ ฝึกอบรม ดังนี้

1. การรับรู้และประสบการณ์ในการใช้จากวัสดุ ปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ 1 สรุปประสบการณ์การนำวัสดุจากปาล์มน้ำมันของเกษตรกรนำมาใช้ประโยชน์

ประสบการณ์การนำวัสดุจาก ปาล์มน้ำมันมาใช้ประโยชน์	วัสดุจากปาล์มน้ำมัน							
	ใบ	ลำต้น	ทะเลย	กาก เนื้อใน	กาก ตะกอน	กาก สลัดจ์	เส้นใย	กะลา
1.เพื่อการคลุมดินและรักษาความชุ่มชื้น	✓	-	-	-	-	-	-	-
2.เพื่อเป็นปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหาร	✓	-	✓	-	-	-	-	-
3.เพื่อเป็นวัสดุเพื่อการปลูกพืช	✓	-	✓	✓	-	-	-	-
4.เพื่อเป็นอาหารให้กับสัตว์เลี้ยง	-	-	-	-	-	-	-	-
5.เพื่อการเพาะเห็ดฟาง	✓	-	✓	-	-	-	-	-
6.เพื่อทำเป็นเฟอร์นิเจอร์	-	-	-	-	-	-	-	-
7.เพื่อการสร้างเป็นโรงเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-

1.1. การรับรู้ข้อมูลการนำวัสดุจากปาล์มน้ำมันมา ใช้ประโยชน์พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ได้รับข้อมูลการ นำวัสดุจากปาล์มน้ำมันมาใช้ประโยชน์

1.2 การนำวัสดุจากปาล์มน้ำมันของเกษตรกร นำมาใช้ประโยชน์พบว่า เพื่อการคลุมดินและรักษาความ ชุ่มชื้นส่วนที่นำมาใช้ได้แก่ ใบเพื่อเป็นปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหาร ส่วนที่นำมาใช้ได้แก่ ใบและทะเลย เพื่อเป็นวัสดุการปลูก พืชส่วนที่นำมาใช้ได้แก่ ใบ, ทะเลย และกากเนื้อใน เพื่อ การเพาะเห็ดฟางส่วนที่นำมาใช้ได้แก่ ใบและทะเลย เป็น ต้น ดังตารางที่ 1

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติเพื่อเพิ่ม รายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันดังตารางที่ 2

2.1 กิจกรรมในสวนปาล์มน้ำมัน พบว่า การ ทำกิจกรรมภายในสวนของเกษตรกรนั้นประกอบไปด้วย

2.1.1 การปลูกพืชผักพื้นบ้าน เกษตรกรมี การรับรู้ข่าวสารกิจกรรมที่จะปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่การเกษตร มากที่สุด (ร้อยละ 41.4) มีการทำกิจกรรม (ร้อยละ 48.6) คือ ปลูกกะเพรา พริกชี้หนูตะเภา ไร่มะเขือผักบุ้ง โหระพา ถั่วฝักยาว เป็นต้นระยะเวลาในการทำกิจกรรมของเกษตรกร สามารถทำกิจกรรมได้ตลอดทั้งปีเนื่องจากมีแหล่งน้ำจำนวน พื้นที่ผลิต 0.19 - 0.37ไร่ช่วยลดรายจ่ายโดยเฉลี่ย 1,036.8 บาทต่อเดือน รายได้จากการจำหน่ายโดยเฉลี่ย 1,907.6บาท ต่อเดือน รายจ่ายโดยเฉลี่ย 938.2บาทต่อเดือน

ตารางที่ 2 สรุปกิจกรรมในสวนปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกรในอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมในสวน ปาล์มน้ำมัน	กิจกรรมที่สร้าง รายได้	เดือนที่มีการทำ กิจกรรมในรอบปี	จำนวนพื้นที่ ผลิตโดย ประมาณ (ไร่)	การช่วย	รายได้จาก	รายจ่าย
				ลดรายจ่าย	การ จำหน่าย	
				โดยเฉลี่ย(บาท/เดือน)		
1.พืชผักพื้นบ้าน	พริกชี้หนู ตะไคร้ มะเขือ, ใบกระเพรา ผักบุ้ง, โหระพา ถั่วฝักยาว	เมษายน – ตุลาคม พฤษภาคม – มกราคม พฤษภาคม - กรกฎาคม พฤษภาคม – มกราคม ได้ตลอดปี มิถุนายน – กรกฎาคม พฤษภาคม – สิงหาคม	0.2 - 04	1,036.8	1,907.6	938.2
2.การปลูกสมุนไพรมะเขือ	-	-	-	-	-	-
3.การปลูกไม้ผล	กล้วย ,ส้ม,ฝรั่ง	ตลอดปี	1 – 6	3,205.4	7,324.3	3,113.5
4.การปลูกไม้ดอก	-	-	-	-	-	-
5.การเลี้ยงสัตว์ปีก	-	-	-	-	-	-
6. การเลี้ยงสัตว์น้ำ	ปลาดุก	ตลอดปี	0.3	2,000	4,416.7	2,833.3

2.1.2 การปลูกสมุนไพรมะเขือพบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข่าวสารกิจกรรมที่จะปฏิบัติจากโทรทัศน์/วิทยุ (ร้อยละ 27.1)เกษตรกรไม่มีการปลูกสมุนไพรมะเขือในแปลง (ร้อยละ 100)

2.1.3 การปลูกไม้ผลพบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข่าวสารกิจกรรมที่จะปฏิบัติจากวารสาร(ร้อยละ 25.0) มีการทำกิจกรรม (ร้อยละ26.4)คือ กล้วย,ส้ม,ฝรั่งเป็นต้น จำนวนพื้นที่ผลิต 1 – 6 ไร่ช่วยลดรายจ่ายโดยเฉลี่ย 3,205.4 บาทต่อเดือน รายได้จากการจำหน่ายโดยเฉลี่ย 7,324.3 บาทต่อเดือน รายจ่ายโดยเฉลี่ย3,113.5บาทต่อเดือน

2.1.4 การปลูกไม้ดอกพบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข่าวสารกิจกรรมที่จะปฏิบัติจากโทรทัศน์/วิทยุ(ร้อยละ13. เกษตรกรไม่มีการปลูกไม้ดอกในแปลง (ร้อยละ100)

2.1.5 การเลี้ยงสัตว์ปีกพบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข่าวสารกิจกรรมที่จะปฏิบัติจากโทรทัศน์/วิทยุ(ร้อยละ25) เกษตรกรไม่มีการเลี้ยงสัตว์ปีกในแปลง (ร้อยละ100)

2.1.6 การเลี้ยงสัตว์น้ำ พบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ข่าวสารกิจกรรมที่จะปฏิบัติจากโทรทัศน์/วิทยุ (ร้อยละ 41.4) มีการทำกิจกรรม (ร้อยละ26.4) คือ เลี้ยงปลาดุก จำนวนพื้นที่ผลิต0.25 ไร่ช่วยลดรายจ่ายโดยเฉลี่ย 2,000 บาทต่อเดือน รายได้จากการจำหน่ายโดยเฉลี่ย4,416.7 บาทต่อเดือน รายจ่ายโดยเฉลี่ย2,833.3บาทต่อเดือน

3. กิจกรรมนอกสวนปาล์มน้ำมัน

3.1. กิจกรรมนอกเหนือจากการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ พบว่า มีการทำกิจกรรม (ร้อยละ11.4)ได้แก่ ทำนา และค้าขาย

3.2.ความสนใจกับกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พบว่า เกษตรกรมีความสนใจในระดับน้อย (ร้อยละ56.4) ระดับความสนใจเฉลี่ย1.5 ส่วนการพัฒนาสวนปาล์มน้ำมัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พบว่า สามารถที่จะพัฒนาได้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 65) ระดับความสนใจเฉลี่ย1.7

3.3โครงการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาให้อำเภอหนองเสือเป็นแหล่งท่องเที่ยวพบว่า เกษตรกรไม่เข้าร่วม

โครงการ (ร้อยละ37.9) โดยเกษตรกรมีเหตุผลในการไม่เข้าร่วมคือ ยังไม่มีความสนใจในโครงการเพราะต้องใช้เงินในการลงทุนสูงสภาพทางการเงินไม่อำนวยต่อการพัฒนาในพื้นที่ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงเนื่องด้วยการจ้างแรงงานที่จำกัดและเพื่อการลดค่าใช้จ่ายอีกทั้งปัญหาเรื่องสุขภาพไม่อำนวยต่อการที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรที่ยังไม่ตัดสินใจการเข้าร่วมโครงการ(ร้อยละ10.7) เนื่องจากมีความต้องการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมให้มากกว่านี้ในด้านการลงทุน การจัดการพื้นที่ การบริหารพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดส่วนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ5.7) เพราะโครงการมีความน่าสนใจ เนื่องจากปาล์มน้ำมันอยู่ในระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต สามารถเพิ่มกิจกรรมในสถานที่สวนปาล์มน้ำมันได้ และเพื่อให้เป็นธุรกิจขนาดเล็กภายในครอบครัวที่จะเกิดขึ้นภายในอนาคต ดังตารางที่ 3

4. ความรู้การปฏิบัติและแนวโน้มในการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมันถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรม ดังตารางที่ 4

4.1 การสร้างสรรค์คุณค่าเพิ่มให้กับผลผลิตปาล์มน้ำมัน

4.4.1 การคัดเกรดผลผลิตก่อนการนำไปจำหน่าย

1) การจัดแบ่งระดับคุณภาพ เช่น ขนาด รูปร่าง สี และการเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากลด้านคุณภาพ เกษตรกรมีระดับความรู้ในระดับน้อย เกษตรกรไม่มีการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมันและแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับน้อย 2) การเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากลด้านคุณภาพ เกษตรกรมีระดับความรู้

ในระดับน้อยเกษตรกรไม่มีการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมัน และแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง

4.4.2 การเตรียมผลผลิตต่อการนำไปจำหน่าย 1) การคัดแยกเป็นส่วนเพื่อการจำหน่ายได้ราคาดี และการทำความสะอาดผลผลิต เกษตรกรมีระดับความรู้ในระดับน้อย เกษตรกรไม่มีการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมัน และแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก 2)การทำความสะอาดผลผลิต เกษตรกรมีระดับความรู้ในระดับน้อยเกษตรกรไม่มีการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมัน และแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 การเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ได้แก่ 1) การนำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ เกษตรกรมีระดับความรู้ในระดับน้อยเกษตรกรไม่มีการปฏิบัติในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต และแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การแปรรูปอย่างง่าย เกษตรกรมีระดับความรู้ในระดับน้อยเกษตรกรไม่มีการปฏิบัติในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตและแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

4.3 การใช้ประโยชน์จากผลพลอยได้ของปาล์มน้ำมันเกษตรกรมีระดับความรู้ในระดับปานกลางเกษตรกรไม่มีการปฏิบัติเพื่อนำมาใช้ประโยชน์และแนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละต่อความคิดเห็นของเกษตรกรในเข้าร่วมโครงการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

n=140

ความคิดเห็นของเกษตรกรในเข้าร่วมของโครงการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ไม่เข้าร่วม	117	37.9
- ยังไม่ตัดสินใจ	15	10.7
- เข้าร่วมโครงการ	8	5.7

ตารางที่ 4 แนวโน้มในการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมันถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้ฝึกอบรม

ลักษณะที่ใช้ในการเพิ่มรายได้	ระดับความรู้			การปฏิบัติ		แนวโน้มที่จะปฏิบัติถ้าได้รับการสนับสนุนด้านความรู้/ฝึกอบรม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1.การสร้างสรรค้คุณค่าเพิ่มให้กับผลผลิตปาล์มน้ำมัน								
1) การคัดเกรดผลผลิตก่อนการนำไปจำหน่าย								
(1) การจัดแบ่งระดับคุณภาพ เช่น ขนาด รูปร่าง สี			✓		✓			✓
(2) การเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากลด้านคุณภาพ			✓		✓		✓	
2) การเตรียมผลผลิตต่อการนำไปจำหน่าย								
(1) การคัดแยกเป็นส่วนเพื่อการจำหน่ายได้ราคาดี			✓		✓		✓	
(2) การทำความสะอาดผลผลิต			✓		✓		✓	
2.การเพิ่มมูลค่าเพิ่มของผลผลิต								
1) การนำไปใช้ประโยชน์อื่น เช่น จุดไฟประดับในสปา			✓		✓		✓	
2) การแปรรูปอย่างง่าย เช่น น้ำมันปาล์มที่ใช้ทำสบู่ในกลุ่ม/ชุมชน			✓		✓		✓	
3.การใช้ประโยชน์จากผลพลอยได้ของปาล์มน้ำมัน		✓			✓		✓	

5.ปัญหาของเกษตรกร

5.1 ต้นปาล์มน้ำมันในแปลงปลูกของเกษตรกรมีอายุประมาณ 3-5 ปี จึงยังไม่สามารถที่จะพัฒนาไปแปรรูปในรูปแบบนำมาสร้างเป็นเฟอร์นิเจอร์ หรือเพื่อการสร้างเป็นโรงเรือนเพื่อการพักอาศัย

5.2 ไม่สามารถนำผลผลิตปาล์มน้ำมันมาทำเพื่อการแปรรูปในอุตสาหกรรมอย่างอื่นได้ เช่น เครื่องสำอาง เนื่องจากส่วนมากจะส่งบริษัทขายเป็นทะเลายเพียงอย่างเดียว และไม่มีโรงงานแปรรูปในพื้นที่

5.3 ถ้ามีกิจกรรมทางการเกษตรอื่น ๆ เพิ่มเติมในแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน อาจมีผลทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง

อาจส่งผลเสียหายในแปลงปลูกได้จึงทำให้ไม่คุ้มทุนในการผลิต

5.4 การทำเป็นสถานพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติยังเป็นเรื่องใหม่และต้องมีการพัฒนาในระยะยาว ต้องมีการพัฒนาพื้นที่มาก ต้องศึกษาเป็นระยะเวลานานและใช้เวลานาน ซึ่งบางครั้งอาจจะพบความเสี่ยงด้านการเสียหาย เช่น ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมที่เข้ามาพร้อมกับนักท่องเที่ยว

5.5 ในบางครั้งการเกิดโรคจากปาล์มน้ำมันอาจส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในสวนปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น ทำให้ยากต่อการดูแล และต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

5.6 ไม่ต้องการทำกิจกรรมเพิ่มเติม เพราะมีปัญหา ด้านสุขภาพ หรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม

6. ข้อเสนอแนะจากเกษตรกร

6.1 จัดให้มีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการนำวัสดุจากปาล์มน้ำมันมาใช้ประโยชน์ เพื่อการพัฒนาเชิงในอนาคต

6.2 สื่อเผยแพร่เรื่อง ตัวต้วงดอกปาล์มน้ำมัน เพื่อการช่วยเพิ่มผลผลิตตามธรรมชาติ และเทคนิคการเพาะเลี้ยงเพื่อการจำหน่าย

6.3 การพัฒนาพื้นที่ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติยังเป็นเรื่องใหม่ จึงต้องการให้ได้มีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งอำเภอหนองเสืออาจยังไม่มีการพัฒนาไปถึงจนถึงขั้นนี้ แต่หากว่าได้รับข้อมูลสนับสนุนมากกว่านี้ทั้งในเรื่องข้อดี ข้อเสีย ความคุ้มทุนที่จะบริหาร และผลระยะยาว หากได้มีการเปลี่ยนแปลง แล้วคุ้มค่างก็พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนดังนั้นจะเห็นได้ว่าคนในพื้นที่ยังไม่มีใครดำเนินการ หรือยังไม่มีเกษตรกรเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการ และอาจเนื่องด้วยสภาพพื้นที่อยู่ไกลจากถนนเส้นหลักซึ่งเป็นการสัญจรของประชาชนส่วนใหญ่ รวมทั้งการที่จะประชาสัมพันธ์ให้มีผู้เข้ามาท่องเที่ยววนั้นค่อนข้างกระทำได้ยาก

6.4 ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อการทำกิจกรรมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่อง

7. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

7.1 ประสพการณ์ในการใช้ประโยชน์จากวัสดุจากการปาล์มน้ำมันยังไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากในปัจจุบันอายุของปาล์มน้ำมันในแปลงปลูกของเกษตรกรประมาณ 3-5 ปี จึงส่งผลให้การพิจารณาใช้วัสดุจากการปาล์มน้ำมัน นำมาใช้ประโยชน์ได้น้อยแต่ก็ยังพบการใช้วัสดุบ้าง เช่นจาก ใบ ลำต้น ทะลาย กากเนื้อไอนเป็นต้น อย่างไรก็ตามเกษตรกรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากสื่อแหล่งต่าง ๆ ดังนั้นหากว่าอายุปาล์มน้ำมันมีอายุที่สามารถจะทำกิจกรรมที่สามารถจะเข้าถึงในเรื่องการใช้วัสดุจากปาล์มน้ำมันได้มากกว่า หรือว่ามีกรณีสนับสนุนจากหน่วยงานที่เข้าไปดูงานศึกษาในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ก็สามารถจะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรได้

7.2 กิจกรรมภายในสวนปาล์มน้ำมัน ส่วนมากเกษตรกรจะปลูกผักพื้นบ้านพืชผักสวนครัวและปลูกไม้ผลเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและนำไปจำหน่ายที่ตลาดซึ่งไม่ไกลจากพื้นที่ จึงทำให้มีการขายส่งต่อพ่อค้าคนกลางทำให้ราคาที่ได้ยังไม่อยู่ในระดับที่พอใจหรือตามที่ต้องการได้ ดังนั้นควรได้มีการรวมกลุ่มเพื่อการบริหารการขนส่งและการขายที่ตลาดใหญ่ ส่วนการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้นผู้ผลิตจำนวนน้อยและมีการเลี้ยงเพียงชนิดเดียว มีการส่งตลาดภายในพื้นที่ตามหมู่บ้านหรือพื้นที่ข้างเคียงทำให้การตลาดยังไม่กว้างขวางได้เท่าที่ควรจะเป็น

7.3 กิจกรรมนอกสวนปาล์มน้ำมัน เกษตรกรไม่ได้มีการทำกิจกรรมนอกสวนปาล์มน้ำมัน เนื่องจากอาจมีปัญหาในเรื่องการดูแลไม่ทั่วถึง หรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรบางรายยังได้ประกอบกิจกรรมอื่นๆ เช่นการทำนาและการค้าขาย เป็นต้น ส่วนในเรื่องความสนใจของเกษตรกรในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาตินั้นยังมีความสนใจในระดับน้อย แต่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคตก็ยังมีโอกาสเป็นไปได้หากว่าได้รับการส่งเสริมการพัฒนาในพื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7.4 การปลูกยางอินทรีย์ เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมของเกษตรกร โดยการปลูกริมร่องน้ำในแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน เป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรจากการขายใบ เพื่อการนำไปใช้ในการประดับตกแต่งในพิธีศพ ซึ่งเกษตรกรจะส่งไปขายยังตลาดสี่มุมเมือง

7.5 ตัวต้วงดอกปาล์มน้ำมัน ตัวต้วงชนิดนี้สามารถเพิ่มผลผลิตและน้ำหนักผลทะลายได้มากกว่า และก็ยังช่วยในการผสมเกสรด้วยวิธีธรรมชาติ ดังนั้นจึงสมควรสนับสนุนให้มีการศึกษาข้อมูลและการเพาะเลี้ยง

7.6 เทคนิคการช่วยผสมเกสรปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มผลผลิต ซึ่งทางคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่แล้ว แต่ไม่มีการสำรวจข้อมูล

จากการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปเป็นแผนผังรูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดลรูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันใน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

วิจารณ์

ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรในพื้นที่พบว่า สอดคล้องกับ Prakob Jorncharoen(2014) เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศชาย (ร้อยละ 70.7)อายุเฉลี่ย 51 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 46.3)มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4คน ประสบการณ์ในการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 5 ปี และเกษตรกรปลูกปาล์มทุกคนเป็นสมาชิกกลุ่มส่งเสริมพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมัน (ชมรมปาล์มน้ำมันทุ่งรังสิต) (ร้อยละ 100)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรพบว่า สอดคล้องกับ Sakarin Bunrit (2012) เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ย 39.81 ไร่ ซึ่งส่วนมากจะเป็นเจ้าของที่ดินเองสำหรับแรงงานมีแรงงานโดยเฉลี่ย 2.67 คนส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในครัวเรือนที่เป็นชนชั้นนี้ เพราะเกษตรกรประสบปัญหาแรงงานนอกครัวเรือน จะค่อนข้างหายากและมีค่าจ้างที่สูงทำให้เกษตรกรหันมาใช้แรงงานภายในครัวเรือนมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่ารายจ่ายใน

การทำสวนปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ย 75,529.17 บาทต่อปี โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าปุ๋ยเฉลี่ย 64,022.22 บาทต่อปีที่เป็นชนชั้นนี้อาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของการผลิตมีต้นทุนที่สูง ทำให้ต้นทุนในการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนทางด้านปุ๋ยปาล์มน้ำมันมากกว่าต้นทุนด้านแรงงาน ในส่วนของรายได้ของเกษตรกรจากการทำสวนปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ย 484,867.22 บาทต่อปี

ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมันพบว่า แตกต่างกับ SakarinBunrit (2012) เกษตรกรทั้งหมดเลือกพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมเทเนอรา โดยการซื้อต้นกล้าปาล์มน้ำมัน และมีขนาดหลุมปลูกปาล์มน้ำมันขนาด 50X50X50 เซนติเมตร ซึ่งเป็นขนาดหลุมปลูกที่เป็นมาตรฐาน มีร่องน้ำระหว่างแถวภายในสวนปาล์มน้ำมัน และมีระยะการปลูกปาล์มน้ำมันขนาด 9X9 เมตร (ร้อยละ 84.0)

รูปแบบการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน 1. การใช้ประโยชน์และประสบการณ์ในการใช้จากวัสดุปาล์มน้ำมัน เช่น เพื่อการคลุมดินและรักษาความชุ่มชื้น วัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์คือ ใบ เป็นต้น เพื่อเป็นปุ๋ย

เพิ่มธาตุอาหารวัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์คือ ใบและทะลาย เพื่อเป็นวัสดุการปลูกพืชวัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์คือ ใบ, ทะลาย และกากเนื้อใบ เพื่อการเพาะเห็ดฟางวัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์คือ ใบและทะลาย การจะนำต้นปาล์ม น้ำมันมาใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ปาล์มน้ำมันต้องมีอายุ ประมาณ 25 ปีขึ้นไป เพราะลักษณะของลำต้นจะสูงขึ้น ผลผลิตของปาล์มน้ำมันจะเริ่มลดลงจึงสามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้แต่พื้นที่อำเภอเนินปาล์มน้ำมันอยู่ในช่วงให้ผล ผลิต จึงทำให้ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากวัสดุ ปาล์มน้ำมันได้น้อย 2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการ ปฏิบัติ ในการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ส่วนใหญ่เกษตรกรจะรับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่การเกษตร เพื่อนบ้าน โทรทัศน์และวิทยุเป็นต้น เนื่องจากเกษตรกร ทำกิจกรรมในสวนปาล์มน้ำมัน เป็นการใช้พื้นที่ให้เกิด ประโยชน์ โดยการปลูกแซมในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็น การสร้างรายได้ในพื้นที่ของเกษตรกร กิจกรรมส่วนใหญ่จะ เป็นการปลูกพืชผักพื้นบ้าน โดยส่วนหนึ่งเพื่อการบริโภค ภายในครอบครัว และอีกส่วนเป็นการจำหน่ายเพื่อสร้าง รายได้ การปลูกไม้ผล ได้แก่ กัลย ส้ม ฝรั่ง ส่วนมาก เกษตรกรจะจำหน่ายโดยส่งตลาดที่ใกล้ที่สุด เช่น ตลาดไท และการเลี้ยงปลาในสวนปาล์มน้ำมัน เพราะในสวนปาล์ม น้ำมันของเกษตรกรเดิมเป็นพื้นที่ร่องสวนส้มเก่า มีน้ำและ บางพื้นที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำปลาที่เลี้ยงได้แก่ปลาชุก 3. กิจกรรมนอกเหนือจากการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากเกษตรกรก็ส่วนมากจะยึดการปลูกปาล์มน้ำมัน เป็นหลักจำนวนพื้นที่ในปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร มี จำนวนมากอาจจะต้องมีการจ้างแรงงานเพิ่ม ทำให้ ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และยากในการดูแลสวนปาล์มน้ำมันได้ อย่างทั่วถึง ส่วนความสนใจและการพัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เกษตรกร อยู่ในระดับน้อย ด้วย เหตุผลต่างๆของเกษตรกรในข้างต้น4. ความรู้การปฏิบัติ และแนวโน้มในการปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมันถ้าได้รับการ สนับสนุนด้านความรู้ฝึกอบรมเนื่องจากเกษตรกรยังไม่มี การปฏิบัติในลักษณะดังกล่าว หากเกษตรกรได้รับการเข้า ร่วมในการจัดฝึกอบรม หรือการศึกษาดูงาน ทำให้ เกษตรกรมีการตื่นตัว ได้รับความสนใจและเกิดความมั่นใจ ในการนำมาปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

คำขอบคุณ

ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอหนองเสือและเกษตรกรอำเภอหนองเสือทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตอบแบบสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ สุวิสา พัฒนาเกียรติ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลักรองศาสตราจารย์พัฒนา สุขประเสริฐ และดร.รุจีพัชร บุญจรัส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คอยแนะนำและ ชี้แนะเพื่อความสมบูรณ์มากขึ้นและคณาจารย์ภาควิชา ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตรที่อบรมบ่มความรู้ตลอดมา นาวาอากาศเอกสมศักดิ์ - นางเกยูร- นางสาวปิยนดา ชวนเชย และญาติและมิตรสหายที่คอยเป็นกำลังใจให้กับ ทางผู้เขียนมาตลอดระยะเวลาในการศึกษาปริญญาโท

เอกสารอ้างอิง

- NongSuea District Agricultural Office.2013.List of oil palm growers Sua District, Pathumthani. (Mimeographed)(in Thai)
- PrakobJorncharoen. 2014. Oil palm cultivation of farmers, NongSuea district, PathumThani province. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication.Kasetsart University.(in Thai)
- SakarinBunrit. 2012. Opinion on Oil Palm Plantation of Farmers in NongSua District, PathumThani Province. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Kasetsart University.(in Thai)
- SurinNiyamangkoon. 2005. Statistics for research. Bangkok. Kasetsart University (in Thai)

- The Thailand research fund. 2009. Palm oil: energy crops or food crops?.(Online). http://www.trf.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1015:2013-12-07-02-54-49&catid=22&Itemid=217. (in Thai)
- Theera Eksomtramage. 2003. "Oil Palm and Adding value".Newsletters OilPalm.4 (December2002 – February 2003): 3-8.(in Thai)

